

34.2.3

10b → 11b (מסנה 27)

1. נפש כי תמעל מעל וְחִטָּאָה בְּשֹׁגְגָה מִקְדָּשֵׁי ה' וְהִבִּיא אֶת אֲשָׁמוֹ לֵה' אֵיל תָּמִים מִן הַצֹּאן בְּעֶרְכָּךְ קָטֹף שְׁקָלִים בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ לְאִשָּׁם: וּיקרא ה, טו
 2. וְהִזִּיר לֵה' אֶת יָמֵי נְזָרוֹ וְהִבִּיא קָבֵשׁ בְּזָן שְׁנָתוֹ לְאִשָּׁם וְהִימִים הִרְאֵשִׁים יִפְלוּ כִּי טָמְא נְזָרוֹ: בַּמִּדְבָּר ו, יב
 3. וְאִישׁ כִּי יִשְׁכַּב אֶת אִשָּׁה שְׁכֵבֶת זָרָע וְהוּא שִׁפְחָה נְחָרְפֶת לְאִישׁ וְהִפְדָּה לֹא נִפְדָּתָה אוֹ חָפְשָׁה לֹא נָתַן לָהּ בְּקִרְתָּהּ תִּהְיֶה לֹא יִוָּמְתוּ כִּי לֹא חָפְשָׁה: וּיקרא יט, כ
 4. וְתִקַּח הָאִשָּׁה וְתַפְרֹשׁ אֶת הַמִּסָּךְ עַל פְּנֵי הַבְּאֵר וְתִשְׁטַח עָלָיו הַרְפוּת וְלֹא נוֹדַע דָּבָר: שְׁמֹר' ב יז, יט
 5. אִם תִּכְתוּשׁ אֶת הָאוֹיֵל בְּמִכְתָּשׁ בְּתוֹךְ הַרְפוּת בְּעָלִי לֹא תִסָּר מֵעַלְיוֹ אֲנִלְתּוּ: מִשְׁלֵי כז, כב
 6. וַיִּתְּנוּ יָדָם לְהוֹצִיא נְשִׂיהֶם וְאֲשָׁמִים אֵיל צֹאן עַל אֲשָׁמָתָם: עזרא י, יט

I 27 list of those who bring עולה ויורד משנה 27

- a The list: מצורע (שם יד) and (שם יב) יולדת (ויקרא ה) טומאת מקד וקדשיו, שבועת ביטוי, שבועת העדות: זרייתא
- i מצורע and יולדת דלות 1
 2 שבועת ביטוי, שבועת העדות, טומאת מקדש וקדשיו ויקרא ה דלי דלות
- ii זרייתא: some substitute 1::1, 2::2; 2::1; 1::2 → מנחה is 1/10 of איפה for a פרוטה (explained below)
- 1 1:1: יולדת brings one bird for her lamb (as עולה)
- 2 2:2: מצורע brings two birds for 2 lambs (still brings lamb for אשם)
- 3 2:1: טומאת מקדש etc. – bring 2 birds for 1 lamb
- 4 1:2: טומאת מקדש etc. – bring 1 מנחה for 2 birds (בדלי דלות)
- 5 Explanation of conclusion (עשירית האיפה for פרוטה): per זרייתא – if someone commits to bring something worth a סלע to the מזבח – brings a lamb, as nothing else is brought that costs a סלע;
 (a) Source: v.1 – אשם is 2 סלע → כבש is 1 סלע (v. 2 – ½ the age → ½ the price)
 (b) And: ז: א: משנה (above) – proper price for קן is ¼ דינר כסף (1/16 דינר זהב)
 (c) Assumption: if דל pays 1/16 of עשיר, then דלי דלות must be 1/16 of דל → 3 פרוטות (48 פרוטות is 1 כסף)
 (i) Challenge: the minimum for עשירית האיפה should be 3 פרוטות
 (ii) Answer: זרייתא infers from יולדת, who only brings 1 bird (24 פרוטות) divided by 16 = 1.5 פרוטות
 1. Challenge: it should be 1.5 פרוטות
 2. Answer: entire calculus inferred from יולדת, who brings 1/32 (bird in place of lamb), דלי דלות should be an additional 1/32 of דלות → .75 of פרוטה (but we don't bring less than פרוטה to מזבח)

II 27 differences between שפחה and all other עריות – in consequences for both מזיד and קרבן (שוגג)

- a אשם – שפחה; חטאת – עריות: קרבן
- b Type of animal: all עריות – female; שפחה – male (ram)
- c General punishment: all other עריות, M/F are same (מכות and קרבן); שפחה – only man brings קרבן, only שפחה gets מכות
- i Source (for מכות limited to her): v. 3 – בקרת alludes to מכות (various explanations) – only תהיה (she)
- ii זרייתא: he brings קרבן only when she gets מכות
- 1 Source (זבא): sequence of v. 3 (קרבן before בקרת תהיה) → two are interdependent
- 2 proposal: perhaps he is excluded from מכות, but she must bring קרבן along with getting מכות
- 3 rejection: והביא את אשמו – only he is liable
- iii יצחק: only liable if she was בעולה beforehand – נחרפת, meaning “(physically) changed” – per vv. 4-5
- 1 Note (ל"ח): v. 6 indicates that those offerings were for ביאות with חרופות
- d Violations: all other עריות – עריות: גומר: מערה and separate liability for each; ביאה: שפחה – only גמר ביאה and 1 קרבן for several ביאות
- i Note: this is a חומרא of שפחה, making מזיד equivalent to שוגג

III 27 definition of שפחה חרופה (v. 3)

- a מאורסת לעבד עברי (parallel: הפדה לא נפדתה; בריתא in ר"ע: הפדה לא נפדתה); ½ שפחה ½ יהודה
- b full שפחה (in בריתא – מאורסת to an עברי – עבד עברי; הפדה לא נפדתה; עבד עברי is just usual rhetoric)
- i Source (for מאורסת לעבד עברי): כי לא חופשה → he is free
- c בת חורין ½ שפחה, all other עריות are explicated; ours must be ½ שפחה
- i בריתא in ראב"ע: same as ר"ע; he was responding to ישמעאל – דברה תורה כלשון בני אדם, but here הפדה לא is extra (considering חופשה) → teaches that she is ½ שפחה and ½ בת חורין (כי לא חופשה) הפדה לא is extra (considering חופשה)
- ii (לוא) חופשה לא ניתן לה, (בריתא in אחרים) עבד כנעני לא הפדה לא → he is already addresses her status, לא ניתן לה: חפשה לא ניתן לה: אחרים

- IV שפחה (in apposition to עריות singular characteristics of other משנה ו)
- a *Minors*: in other עריות, if one m partner is a קטן גדול is still liable (but קטן exempt)
- i *Clarification*: in ש"ח, if she is a קטנה, he is also exempt (not that she is also liable)
- 1 *Reason*: they are compared to each other (for liability- v. 3)
- b *Asleep*: in other עריות, if one partner is asleep, other is still liable (sleeper is exempt)
- i *Clarification*: in ש"ח, if she is asleep, he is also exempt (not that she is also liable)
- 1 *Reason*: they are compared to each other (as above)
- c *Intent*: in other עריות, if one partner is שוגג and other מזיד שוגג brings קרבן and מזיד does not
- d *נעור::ישן; כדרכה::שלא כדרכה; מתכוין::אינו מתכוין; גומר::מערה* "they equated before תנא *ש"ח* before תנא
- i *Reaction*: if this is a reference to שפחה חרופה – why say that they equated מערה::גומר – שפחה חרופה is only ביאה בגמר חייב
- 1 *Additionally*: without ישן and כדרכה ישן, כוונה (שכבת זרע – per v. 3)
- 2 *And*: if this is about other עריות, should have equated מערה to גומר (not כמערה)
- 3 *Question*: ברייתא asked ר"ש if he should delete תנא
- 4 *Defense (ש"ח)*: explain ברייתא as follows:
- (a) *They equated*: מערה כדרכה (exempt – per זרע) to שפחה חרופה in גומר שלא כדרכה (exempt)
- (b) *And*: they equated מערה כדרכה שלא כדרכה in ש"ח (exempt) to אינו מתכוין (in other עריות – exempt)
- (c) *And*: awake כדרכה שלא כדרכה in ש"ח (exempt) to ישן
- (i) *Summary*: מערה ומערה in ש"ח::מתכוין ומערה in other עריות
- (ii) *And*: ישן::ישן in all עריות
- (iii) *And*: awake כדרכה שלא כדרכה in ש"ח::ישן in all עריות